

zal de regeering van MacKinley van Spanje ten slotte een som gelds eischen, welke dit land, steunend op een andersluidend rapport, zal weigeren te voldoen. Het Congres is bepaald oorlogszuchtig gestemd en al meer krijgt het den steun der openbare meening. Zoo MacKinley al de rol blijft volhouden, die hij voor de presidentsverkiezing met zoo goed gevolg heeft gespeeld, die van sphinx, ook zijn kabinet is ten aanzien van Spanje niet zachtmoedig gezind en laat het blijken.

Maar — de vrede tusschen Spanje en de Unie heeft al meer duwen te verduren gehad en doorstaan. In 1873, juist toen de republiek in Spanje was uitgeroepen en ook tengevolge daarvan de verhouding met de Unie gunstiger begon te worden, gebeurde er heel wat ergers. Den 31sten October van dat jaar werd het stoomschip *Virginus*, varende onder Amerikaansche vlag en komende uit een Amerikaansche haven, op volle zee door een Spaansch oorlogschip aangehouden en opgebracht naar Santiago de Cuba. De commandant van die vesting belegde, ondanks het protest van den Amerikaanschen consul, onmiddellijk een krijgsraad, die in eerste zitting vier van de passagiers ter dood veroordeelde. Zij werden den 4^{den} November gefusilleerd. In de tweede zitting werd hetzelfde vonnis gewezen tegen al de andere opvarenden; den 7^{den} November werden de twaalf overige passagiers doodgeschoten, den 8sten de kapitein en de geheele equipage. Ondanks deze summiere en barbaarsche rechtspleging, die bovendien allerlei geschillen van volkenrecht in het leven riep, bleef de vrede bewaard.

Het behoud van den vrede zal, nu gelijk vroeger, voor een aanzienlijk deel afhangen van de gezindheid der Europeesche mogendheden. Tot de politiek der Unie ten opzichte van Cuba gedurende de geheele helft van deze eeuw behoort een aanhoudend betasten en polsen van de Europeesche mogendheden en hun plannen voor het geval van oorlog. Er hebben ook nu weer dergelijke geruchten geloopt; ze zijn tegengesproken, wat geen bewijs is van hun onjuistheid. Maar ik houd het voor veel waarschijnlijker dat ze onjuist waren, voor zoover ze een raadplegen van de mogendheden door Spanje dan door Amerika betroffen. De stappen van den staatssecretaris Fish gedurende drie van de acht jaren van generaal Grant's presidentschap bij de Europeesche regeeringen gedaan, zijn twintig jaren geheim gebleven en eerst in Maart 1896 door president Cleveland openbaar gemaakt.

Zeer veel hangt af van Europa en het meeste van dat zeer vele hangt af van Engeland. De Unie zal thans evenmin als vroeger op directe gewapende hulp van eenige mogendheid rekenen; haar eigen Monroeleer schijnt die buiten te sluiten en zij heeft zich tegenover ons werelddeel waarlijk niet zóó gedragen, dat zij een dergelijken bijstand verwachten kan. Wat zij verlangt is hetzelfde, wat zij in 1875 wilde: een verstandhouding met Europa, met Engeland althans, welke Spanje duidelijk doet begrijpen dat het noch op steun noch op sympathie van het werelddeel, waartoe het behoort, bouwen kan. Staan de zaken zoo, dan zal Spanje doen, wat Willem I tegenover België deed bij de gebleken gezindheid van de Europeesche staten: toegeven, zij het tegenstribbelend, aan